

Salvador Espriu

by D. Sam Abrams

Salvador Espriu és una excepció, molt benvinguda, a la regla de la ignorància general de la comunitat literària mundial pel que fa a la literatura catalana moderna. Per increïble que sembli, Espriu va ser inclòs a l'exclusivíssima llista d'escriptors imprescindibles de l'Edat Caòtica de Harold Bloom, situada al final del seu controvertit *Cànon Occidental*.

Nascut el 1913, va començar formalment la seva carrera literària com a escriptor de prosa als setze anys. Als anys trenta va publicar, en poc temps, dues novel·les, quatre llibres de narracions curtes i una obra de teatre. Tal com va passar a la majoria persones de la seva generació, les ambicions literàries i professionals de joventut d'Espriu es van veure estroncades amb l'esclat de la Guerra Civil Espanyola. La profunda sensació de frustració que això li va provocar, va fer que la seva obra posterior prengué un to molt irònic i ombrívolament elegíac.

Després de la guerra, la seva obra es va decantar cap al camp de la poesia i la crítica. A finals dels anys quaranta, la poesia d'Espriu va començar a prendre avantatge i va deixar enrere la seva antiga dedicació a altres gèneres. Probablement aquest canvi va ser degut, d'una banda, a les difícils condicions de treball i, de l'altra, a la crida per un símbol literari nacional que representés Catalunya durant la lluita antifranquista dels setanta. Espriu va escriure la major part de la seva obra poètica més rellevant en sèries enllaçades de reculls de versos curts i molt lacònics. Va morir a Barcelona el 1985.

Els seus lectors no catalans consideren que Espriu és l'escriptor més representatiu del període posterior a la Guerra Civil, el qual ha estat abastament traduït a altres llengües. Per exemple, tota la seva obra està disponible en espanyol, cosa que, certament, no es pot dir de la majoria d'escriptors catalans moderns ni contemporanis. Curiosament, però, els editors estrangers han preferit centrar-se quasi exclusivament en la seva poesia més que en la narració o en el teatre.

Com a indicador d'aquesta tendència, veiem, breument, què s'ha publicat en anglès de Salvador Espriu. Primerament, va aparèixer una antologia de Kenneth Lyons, *Lord of the Shadow (Senyor de l'ombra)*, editada per Dolphin Book Co., a Oxford, l'any 1975. Després es va publicar *La pell de brau* (1960), el llibre que conté més connotacions polítiques, traduït per Burton Raffel i publicat inicialment el 1977, tot i que hi va haver una edició posterior de Marlboro Press el 1987. L'any 1989, la traductora Magda Bogin va publicar *Selected poems of Salvador Espriu* (W.W. Norton), poemes extrets dels seus nous llibres. Josep Espriu, germà del poeta, va fer editar la traducció completa de Ricard Giner de *Mrs. Death* (1952), el 1995. Posteriorment, Carcanet Press de Michael Schmidt va publicar, el 1997, *Selected poems*, que inclou poemes traduïts per Louis J. Rodrigues.